



# HÅNDBOGEN

TIL KOMMUNER, PLEJEHJEM OG BØRNEHAVER  
DER GERNE VIL I GANG MED *LEG PÅ PLEJEHJEM*



**inevå**  
VIDEN TIL UDVIKLING



Ineva har gennem en 2-årig periode fulgt og evalueret Leg på Plejehjem. Herigennem har vi høstet erfaringer med, hvordan Leg på Plejehjem skaber værdi, og hvad det er vigtigt at være opmærksom på, når man skal starte op og afholde legestuer. De vigtigste erfaringer har vi her samlet i en lille håndbog, så I kan komme godt fra start, når Leg på Plejehjem skal opstartes hos jer.

Håndbogen henvender sig både til kommuner, plejehjem og børnehaver. Leg på Plejehjem kan nemlig både etableres som et overordnet kommunalt tilbud, men også som enkeltstående aftaler hos plejehjem og børnehaver. Det vil sige, at du kan kontakte Samværd og høre mere om Leg på Plejehjem uanset, om du er ældrechef, børnehaveleder eller SOSU-assistent.

*Christian Astrup, Seniorkonsulent hos Ineva*

Efter I har læst denne håndbog, håber vi, at I er blevet nysgerrige efter at vide mere, og måske starte Leg på Plejehjem hos jer. Vi tror på, at menneskemøder på tværs af generationer og livssituationer kan skabe magi: Plejehjemsbeboere bliver bragt i kontakt med minder, glæde og omsorg, når de er tilstede i et fællesskab fyldt med nærhed. Babyer får stimuleret deres sanser gennem musik og leg og et omsorgsfuldt fællesskab. Forældre bliver en del af et trivselsfremmende fællesskab, samtidig med, at de understøtter deres børns positive udvikling. Børnehavebørn får ude i lokalsamfundet understøttet den udvikling, læring og dannelse, der finder sted i børnehaven. Vi tror på, at Leg på Plejehjem kan være med til at skabe naturlige møder, der kan nuancere og kan åbne vores blik for de mennesker, der sammen med os selv udgør vores alle sammens lokalsamfund. Det kan være med til at skabe en øget tolerance over for mennesker der ikke ligner os selv.

Vi håber, I har lyst til at lege med.

*Rasmus Holst Nielsen, Projektleder Leg på Plejehjem*

# FORORD



# INDHOLD



Værdien man kan skabe

s. 1



Gode råd og overvejelser om

s. 2 - 4

- Struktur
- Økonomi
- Menneskelige aspekter

2

3

4



Hvad mener de, der har prøvet det?

s. 5



Det essentielle i Leg på Plejehjem er den værdi, som skabes, når der er legestue. Gennem legestuerne faciliteres generationsmødet mellem børn og ældre på en uformel, involverende og imødekomende måde.

Gennem sanglege, rim og remser inviteres hele fællesskabet til at medvirke i de kropslige udfoldelser, der er forbundet til dem. Og med børnenes tilstedeværelse og deres barnlige umiddelbarhed er det vanskeligt ikke at blive smittet med glæde og lysten til selv at udfolde sig – også som 90-årig.

Foruden den fysiske udfoldelse, så er der i legestuen også gymnastik for hjernen. Det fine ved sange, rim og remser er nemlig, at de lagrer sig dybt i vores hukommelse, når først vi har fået dem ind i systemet, og dermed er der mulighed for, at alle kan deltage og interagere på tværs af generationer.

Legestuen bidrager til glæde og sammenhold mellem plejehjem og i børnehaver. Aktiviteterne er inkluderende, og det viser sig eksempelvis ved, at flere plejehjem oplever, at beboere, som ellers ofte takker nej til at deltage i aktiviteter, vælger at deltage i legestuen.

Legestuen er i det hele taget et frirum, hvor sang og musik giver de ældre en ro mens genkendeligheden i sange og rim er med til at genskabe minder. Ligeledes er der et nærvær og en dybde i legestuerne og generationsmødet, som børnene kan tage med videre i et liv, hvor de ikke nødvendigvis har familiære relationer med ældre.

# VÆRDIEN MAN KAN SKABE



# GODE RÅD OG OVERVEJELSER STRUKTUR



Strukturen for implementering er vigtig, når man ønsker at starte Leg på Plejehjem op. Derfor kommer der her nogle gode råd og overvejelser om strukturen for implementering af Leg på Plejehjem.

**Leders rolle.** Lederen på plejehjemmet eller børnehaven har en vigtig rolle i at bringe Leg på Plejehjem ind og derfra skabe de bedst mulige rammer for legestuen. Det handler bl.a. om at udpege de rigtige medarbejdere, som vil være dedikerede til at få legestuerne til at køre. Dertil kommer, at der skal afsættes de nødvendige ressourcer, særligt i form af tid, til at medarbejderne kan drive legestuerne.

**Fanebærere.** Det er vigtigt, at de medarbejdere, som driver Leg på Plejehjem oplever en værdi i det. Flere af de medarbejdere, som vi har snakket med siger, at de oplever en større arbejdsglæde ved at være tovholder på legestuerne. Vi tror på, at denne type medarbejdere findes på alle plejehjem og i alle børnehaver, og derfor er det bedste at give bolden til dem, der virkelig har lyst til at løbe med den. Spørg rundt eller prik relevante medarbejdere på skulderen.

**Team.** Implementering og fastholdelse af Leg på Plejehjem hjælpes på vej ved at sætte et team op til varetagelse. Der kan godt være én tovholder, men denne skal være omringet af et team af medarbejdere, der er med til at drive legestuerne. Det er for sårbart ift. sygdom og bortrejse, hvis legestuen kun drives af ét menneske.

**Lokalsamfund.** Sammen med Samværd kan I række ud til lokalsamfundet, når I skal starte Leg på Plejehjem op. Det kan for eksempel være sundhedsplejersker eller dagplejemødre, som man kontakter for at brede budskabet om, at nu er der legestue. Samtidig kan lokalsamfundet bruges som ambassadører for legestuen og trække andre med.

**Hyppighed.** Det anbefales at køre legestuerne i et fast rul. Det skaber kontinuitet, rytme og genkendelighed, hvilket bidrager til at skabe en god oplevelse for deltagerne i legestuen. Hvis man som deltager ved, at der er legestue hver onsdag kl. 10, så kan man nemmere putte det i kalenderen og være klar.



Økonomisk er der to modeller for Leg på Plejehjem. Heldigvis er begge simple, så det er bare at vælge den model, der passer jeres kommune, plejehjem eller børnehave bedst.

**Model 1.** Foreningen Samværd kan hjælpe med at få en musikvært ud til jeres plejehjem eller børnehave. Dermed skal I ikke selv stå for andet end at stille de fysiske rammer og personaleresourcer til rådighed. Økonomisk afholder plejehjem eller børnehave selv udgifter til musikvært, men Samværd kan hjælpe med at undersøge hvilke muligheder der er for tilskudsordninger, samarbejder med musikskoler/FO og lignende. Det er en god ide at undersøge, om jeres kommune har en aftale med Samværd om Leg på Plejehjem, eller om der findes andre tilskudsordninger igennem kommunen.

**Model 2.** Foreningen Samværd afholder kurser for plejehjemsmedarbejdere og børnehavepersonale, som ønsker at blive musikværter. Gennem et 2-dages kursus vil deltagerne blive klædt på til selv at varetage rollen som musikvært fremadrettet – også uden at have musikalsk erfaring. Økonomisk afholdes udgifter til kurset mellem plejehjem/børnehave og Samværd. Ift. model 1 er model 2 billigere, da der ikke er en løbende udgift, men en engangsudgift til kursusdeltagelse, hvorefter legestuerne varetages internt af personale fra plejehjemmet og børnehaven.

# GODE RÅD OG OVERVEJELSER

ØKONOMI



# GODE RÅD OG OVERVEJELSER

MENNESKELIGE  
ASPEKTER



Leg på Plejehjem kan mange ting. Men noget af det, som det særligt lykkes med er at være vedkommende for tre generationer på samme tid. Legestuerne og generationsmødet kan bevæge og det kan røre – og ikke kun de ældre og børnene. De mennesker, som er omkring legestuen – leder og personale på plejehjem og i børnehaver, pårørende til de ældre, forældre til børnene, lokalsamfundet – får også noget ud af det som mennesker.

Derfor er det værd at tage med, at Leg på Plejehjem *kan* skabe

- Øget arbejdsglæde
- Mere liv på plejehjemmet
- Et godt fællesskab på plejehjemmet og i børnehaven
- Et godt fællesskab i lokalsamfundet

Derudover står der en sympatisk forening bag, som er klar til at hjælpe dit plejehjem, din børnehave eller din kommune med at rammesætte den helt rigtige legestue for jer.



*Alle skulle have lov at opleve den glæde og begejstring, der naturligt kommer, når børn og ældre sættes sammen. (børnehaveleder)*



*De ældre mander sig op. Når børnene er der, så gør de ting, som vi andre ellers ikke kan få dem til. (plejehjemsleder)*

*Særligt beboere med demens rykker sig meget – de sidder ofte som inaktive og føler sig ikke forstået, men her kan de se, at de kan deltage og forsøger at synge med. (plejepersonale)*



*Leg på Plejehjem taler også ind i læreplantemaerne Kommunikation og sprog ved den måde der kommunikeres med kropssproget mellem børn og de ældre. Og også i temaet æstetik og fællesskab ved brugen af sanglegekufferten og mødet mellem generationer og også kulturer. (Pædagog)*

*Børn bringer bare det her ind, hvor alle kan være på hver deres niveau, og man vækker noget langt inde i de ældre fra deres fortid, som mange ellers har mistet pga. deres sygdom. (plejepersonale)*



*Jeg er overrasket over hvor inkluderende Leg på Plejehjem er og alle er med på det niveau, de kan og får det bedste ud af det. Så det er meget rehabiliterende, fordi alle kan være med. (plejepersonale)*

# HVAD MENER DE, DER HAR PRØVET DET?

